ՈՒՂԵՐՁ ՔՐԻՍՏՈՆՅԱՅԻՆ

[كسيني – Armenian (أرميني – الميني –

Մահմուդ Ռ. Մուրադ

BOB

Թարգմանությունը։

EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER (EIRC)

& Աննա Ռ. Հակոբ Ստուգող հանձնաժողով։ Աբու Առամ

رسالة إلى نصراني

محمود رضا مراد

8003

ترجمة: المركز الأوروبي للدراسات الإسلامية & آنا ر. يعقوب مراجعة: أبو آرام

ՆԱԽԱԲԱՆ

Տվյալ ուղերձը յուրաքանչյուր Քրիստոնյայի համար է, ով անկեղծ իղձերով և լայն մտահորիզոնով ցանկություն ունի փնտրել Ճշմարտությունը, որպեսզի ապահովի իր հարցերի պատասխանները, որոնք, այլ կերպ,երկար ժամանակ կխլեն նրանից։

Քանի որ դուք քրիստոնյա եք, արդյո՞ք երբևէ մտածել եք Սուրբ Ծնունդի ծագման մասին, կամ թե որքա՞ն իրական է Սուրբ Ծնունդը։Կամ արդյո՞ք դուք ենթադրում եք Քրիստոնեությունը որպես հասարակական սովորույթ, այդ դեպքում այն ձեր Աստվածաշնչի մեջ պետք է ծագում ունենա։ Եթե ձեր Աստվածաշնչի մեջ ծագում չունի,ապա կամ Աստվածաշունչը կամ Քրիստոնեությունը կեղծ են։

Ժամանակն է, որ դուք իմանաք Ճշմարտությունը Քրիստոսի և Սուրբ Ծնունդի մասին։ Ահա թե ինչ է ասում Բրիտանիկա Հանրագիտարանը Սուրբ Ծնունդի մասին,

Քրիսթմաս, Սուրբ Ծննունդ, հին անգլերենով «Քրիստոսի Ժողովուրդ» նշանակում է Քրիստոնեական տոնախմբություն , որը նշում են Դեկտեմբերի 25-ին, հիշեցնում է Հիսուս Քրիստոսի ծնունդը և նույնպես հայտնի է որպես աշխարհիկ տոն։ Ըստ Հռոմեական օրացույցի, Սուրբ Ծնունդի Քրիստոնեական տոնախմբությունը տոնում են Հռոմում 336 թվականին Մ.Թ։

Եկեղեցական օրացույցը պահպանում է նախա-Քրիստոնեական տոնախմբությունների ,մասնավորապես Սուրբ Ծննդի մնացուկները, որը տարրեր է միախառնում, ներառելով Սատուրնալիան և Միթրհի ծննդի երկու տոները։

Առասպելների զարգացումը

Քրիստոնեության մեջ առասպելները զարգացել են ի շնորհիվ կարիքի, պատասխանելու հարցերին, որոնք տալիս էին ավելի քիչ գրագետ Քրիստոնյաները, օրինակելի Քրիստոնյաների պատմությունների կարիքի և հեթանոս աստվածների և աստվածուհիների արարքների փոխադրման, նրանց բացահայտ եկյուղածությամբ, ովքեր սրբեր և նահատակներ էին։

Շատ քրիստոնյաներ չէին բավարարվում Կանոնական Ավետարանի մեջ գոյություն ունեցող Քրիստոսի կյանքի պատմությունների բացթողումներով։ Ուստի, այնտեղ, զարգացավ խիստ ապոկրիֆ¹, որի վրա հաձախ ազդել է Գնոստիցիզմը, (հերետիկ շարժում, որը ունի մասամբ նախաքրիստոնեական ծագում, որի ուսմունքը պնդում է, որ աշխարհը արարել և կառավարում է ավելի քիչ աստվածայնություն ունեցող էակ և որ Քրիստոսը գերագույն Աստվածային էակի գաղտնի պատվիրակ է, որը նեղ շրջանակ ունեցող գիտելիք է, որն էլ մարում է մարդկային ոգին), որը տրամադրում է Քրիստոսի կյանքի,

¹ 14 գրքերի խումբ,որոնք չեն համարվում կանոնական, որոնք ներառված են յոթանասունական և լատինական Աստվածաշնչում, որպես Հին Կտակարանի բաժին։ (Անգլերեն լեզվի Անկանոն Տան Բառարան)

ինչպես նաև Առաքյալների² առասպելաբանական հաշիվները։

Քանի որ դուք ընկեր, մարդ արարած եք առաջին հերթին և ամենագլխավորը, մենք անհանգստացած ենք ձեր հոգևոր բարեկեցությամբ; ուստի տվյալ ուղերձը մենք պատրաստել ենք ձեզ համար։

Մարդկությունը պատկանում է մեկ միակ հորը, Ադամին և ունի մեկ միակ Աստված, Ալլահ, Ով նրանց բերել է գոյության և ապահովել է նրանց իրենց գոյության միջոցներով, որպեսզի երկրպագեն միայն Նրան։ Անըմբռնելի է, որ Աստված, Ով արարել է տիեզերքը և այնտեղ գտնվող ամենը, կարիք ունի օգնության, թող լինի միայն որդի, զուգընկեր կամ գործակից։ Նա ամբողջովին ինքն էր, երբ ոչինչ գոյություն չուներ, այնուհետ Նա արարեց մարդկությունը և մնացյալ արարածները մեկ միակ նպատակի համար, որն է երկրպագել Իրեն։

 $^{^2}$ Բրիտանիկա Հանրագիտարան (Միկոպեդիա) հատոր II, էջ. 903

ԱՍՏՎԱԾԱՅԻՆ ՆՊԱՏԱԿ

Որևէ կասկած գոյություն չունի,որ Աստված³ արարել է մարդուն բարձր նպատակի համար և այդ իսկ պատձառով Նա տարբերակում է նրան Իր մնացյալ արարածներից։

Նա նրան պատվել է տալով բանականություն; նվեր, որը չունեն շատ արարածներ։Եթե այս տիեզերքում մարդու գոյության միակ նպատակը ապրել և մահանալ է,ապա դրա համար Նա կարիք չուներ տալու նրանց բանականություն։

Կենդանիները չունեն բանականության կարիք , որպեսզի կառավարեն իրենց վարքը, ոչ էլ նրանք հետևում են որևէ նորմայի կամ վարվելակարգի, երբ նրանք բավարարում են իրենց ցանկությունները։

Ի՞նչու էր Արարիչը բերել գոյության ամբողջ տիեզերքը։Արդյո՞ք դուք կարծում եք,որ Նա այդպես է գործում հաձույքից ելնելով։ Կամ, արդյո՞ք Նա մեզ աննպատակ է արարել։

Գոյություն չունի ոչ մի կրոն, որը չի ձանաչում այս տիեզերքի գոյության Արարչին, Ով իր գործերը կատարում է լիակատար ձգրտությամբ։ Նայեք արևին և տարածությանը, որը բաժանում է մեր երկիր մոլորակը։ Ինչպես մնացած մոլորակները առանց շեղման այն պտտվում է իր ուղեծրի շուրջ։ Եթե տեղի ունենար որևէ

³ «Աստված» տերմինը նշանակում է Միակ Արարած, Ով տալիս է կյանք, պատձառում է մահ և Ումից կախված են բոլոր արարածները իրեն գոյության միջոցներով։

սխալ, երկիրը և մնացյալ մոլորակները կընկնեին քաոսի մեջ։

Արդյո՞ք դուք չեք կարծում, որ այս Մեծ Արարիչը արժանի է բարձր գնահատականի Իր անզուգական, անբիծ և մեծ հնարավորության համար։ Ոչինչ գոյություն չունի, որը կարող է հոգնեցնել, երբ Նա ցանկանում է, որ որևէ բան տեղի ունենա, Նա միայն ասում է, «Եղիր» և այն լինում է։

Ինչու° այսպիսի Հզոր Արարիչը, Ով ունի անսահման հնարավորություն, պետք է կարիք ունենա օժանդակության, որդու կամ համագործակցի։

Այդ դեպքում, ո՞րն է մարդու գոյության բերելու Աստվածային նպատակը։

Մարդը, լինելով արարած, չի կարող հնարավորինս պատասխանել այս բազմանշանակ հարցին; որովհետև, եթե նա լիներ իր իսկ արարիչը, նա հնարավորություն կունենար պատասխանել այս հարցին։ Մակայն, քանի որ Աստվածը, Ամենազորը Մեկն է, Ով արարել է մեզ, Նա, միայնակ ունի տվյալ հարցի պատասխանը։ Ահա այն.

« Ես արարել եմ ջին և մարդ, միայն Ինձ երկրպագելու համար »: ^{4}

⁴ Ղուրան 51:56

Ո՞վ է արժանի երկրպագության .

Քանի որ մեր Արարիչը միակ ձշմարիտ Աստվածն է և քանի որ Նա Միակն է, Ով արժանի է երկրպագության, մենք պետք է իմանանք, թե ինչպես երկրպագել նրան։ Արդյո՞ք մենք երկրպագում ենք Նրան, ըստ մեր հայեցողության, կամ ըստ Նրա հրահանգների։ Քանի որ Նա մեր Արարիչն է, մենք պետք է հետևենք Նրա հրամաններին և հրահանգներին։

Իր ստրուկների հեշտության համար, Ալլահը նրանց Մարգարեներ է ուղարկել, ուղղորդելու դեպի Իր ուղղին, հրահանգել է նրանց, թե ինչպես երկրպագել Իրեն, տալ Հաջորդ Կյանքի հավերժ երանության ավետիս նրանց, ովքեր հնազանդվում են նրան և Հաջորդ աշխարհի դաժան պատիժ նրանց, ովքեր չեն հնազանդվում։ Սա Մարգարեների հիմնական պարտականությունն է։ Աստված ասում է.

«Մենք ուղարկել ենք Մարգարեներ որպես ավետիս բերողներ և Զգուշացողներ պատժի, այնպես, որ մարդ ոչ մի փաստարկ չունենա Ալլահի դեմ»։⁵

Ոչ մի ազգ չի մնացել առանց Մարգարե։ Ալլահն ասում է.

⁵ Ղուրան 4։165

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا ۚ وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا ۚ وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ لِللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهُ اللَّ

«Գոյություն չունի ոչ մի ազգ, որը չի ունեցել Մարգարե»։

Առաջին Մարգարեն, որին Ալլահը ուղարկել է մարդկությանը Նոյն է և վերջինը Մուհամմեդը, թող Ալլահը բարձրացնի նրանց հիշատակումը։ Ըստ իրենց ժամանակագրության կարգի Մարգարեներից լավագույններն են. Նոյը, Աբրահամը, Մովսեսը, Հիսուսը և Մուհամմեդը, թող Ալլահը բարձրացնի նրանց հիշատակումը։ Բոլորի պարտքն է հավատալ բոլոր Մարգարեներին, որոնց Ալլահը ուղարկել է մարդկությանը։

Քանի որ Հիսուսը Մուհամմեդի նախորդող վերջին Մարգարեն էր, թող Ալլահը բարձրացնի նրանց հիշատակումը, և քանի որ Քրիստոնյաները կազմում են բնակչության մեծամասնությունը և քանի դեռ դուք հավատում եք Հիսուսին, միգուցե՞ պետք է լսեք նրա, ինչպես նաև նրա մոր ծննդյան պատմությունները։

⁶ Ղուրան 35:24

ԱՐԴՅՈ՞Ք ԴՈՒՔ ԳԻՏԵՔ

Արդյո՞ք դուք գիտեք, որ Հիսուսը խոսել է մարդկանց հետ նորածին հասակում։ Արդյո՞ք դուք գիտեք, որ Ալլահը հոգ էր տանում իր մորը նրա ծննդյան պահից ի վեր։ Քանի որ դուք Քրիստոնյա եք, դուք պետք է իմանաք այս փաստերը։

Ինչու առաջին հերթին չլսել նրա մոր ծննդյան Ղուրանական պատմությունը, որը վերնագրվել է Այիլե Իմրան, Իմրանի Ընտանիք, որը Աստված հայտնել է Իր վերջին Մարգարեին, Մուհամմեդին, թող Ալլահը բարձրացնի նրա հիշատակումը.

ՄԱՐԻԱՄԻ ԾՆՈՒՆԴԸ

Աստված ասում է.7

إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي الْمَا فَي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي الْمَا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهُ الْمَا وَضَعَتْ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنتَى النِّي وَضَعْتُ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنتَى النَّي وَضَعْتُ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنتَى اللَّي وَضَعْتُ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنتَى اللَّذَي وَإِنِّي المَّذَي أُعِيدُهَا بِكَ وَذُرِّيَتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ وَإِنِّي أُعِيدُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ (36) سورة آل عمران

«Եվ ասա մարդկանց Իմրանի կնոջ, Մարիամի մոր մասին, երբ նա խնդրեց Աստծուն ասելով. "Իմ Աստված, ես խոստացել եմ նվիրել իմ արգանդի պտուղը Քո երկրպագությանը; այսպիսով, ընդունիր այդ ինձանից; Դու

⁷ Ղուրան Գլուխ 3

իրոք, լսում ես իմ խնդրանքը և տեղյակ ես իմ մտադրությանը»։⁸ (35)

«Եվ երբ նա ծննդաբերեց իր մանկիկին, նա ասաց. «Օվ իմ Տեր։ Ես լույս աշխարհ եմ բերել աղջիկ զավակ և Ալլահը տեղյակ է լավագույնս, թե ինչ է նա լույս աշխարհ բերել - և արականը նման չէ իգականի⁹ և ես կոչել եմ նրան Մարիամ և ես հանձնում եմ նրան և նրա ժառանգներին Քո պաշտպանությանը ընդդեմ Մատանայի, անիծվածի»։ (36)

Այնուհետ, Աստված մեծապես ընդունեց Մարիամի մոր խոստումը, Մարիամին տալով լավ դաստիարակություն և հանձնելով նրան Զաքարիայի խնամքին:¹⁰

Ալլահը հոգ էր տանում Մարիամին և պաշտպանում նրան ի պատասխան նրա մոր խնդրանքի,պատրաստում նրան լինել Իր լավագույն Մարգարեներից մեկի մայրը։ Աստված նույնիսկ, ապահովեց նրան սննդի մատակարարմամբ։ Նա ասաց.

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا ﴿ كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِندَهَا رِزْقًا ﴿ قَالَ يَا مَرْ يَمُ أَنَّى لَكِ مَذَا ﴿ قَالَتُ هُوَ مِنْ عِندِ اللَّهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَن يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ هَٰذَا ۖ قَالَتُ هُوَ مِنْ عِندِ اللَّهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَن يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ (37) سورة آل عمران

⁸ Ակնհայտորեն նա տեղյակ չէր այդ աստիձան, թե արդյոք նրա պտուղը արական թե, իգական էր։

⁹ Ակնհայտորեն արականը տարբեր է իգականից երկար համբերատար երկրպագության առումով և պահպանելով երկրպագության տեղը։

¹⁰ Զաքարիան Հովհաննես Մկրտչի հայրն էր. Ղուկաս 1։5

«Երբ Զաքարիան այցելեց Մարիամին իր խուցը, նա տեսավ, որ նա ունի սննդի պաշար։ Նա հարցրեց նրան, «Օվ Մարիամ, «Որտեղի՞ց ես ձեռք բերել սա»։ Նա ասաց, «Այն Աստծուց է։ Աստված ապահովում է նրան ,ում Նա է ցանկանում առանց սահմանի»։ (37)

*Հ*ԻՍՈՒՍԻ ԾՆՆՈՒՆԴԸ¹¹

Այժմ, եկեք լսենք, թե ինչպես է ծնվել Հիսուսը։ Աստված ասում է.

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ عَلَىٰ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ (42) يَا مَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ (43) ذَلِكَ مِنْ أَنبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ ۚ وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَامَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ (44) سورة آل عمران

«Եվ նշեք նրանց, երբ հրեշտակները ասացին Մարիամին, «Օվ Մարիամ, Աստված ընտրել է քեզ, սրբացրել է քեզ և գերադասել է քեզ աշխարհի մնացլալ կանանցից»։ (42)

«Օվ, Մարիամ, հնազանդվիր քո Աստծուն խոնարհաբար, տարածիր քեզ Նրա առջև և երկրպագիր Նրան երկրպագուների հետ»։ (43)12

«Սրանք պատմական նորություններ են, որի մասին դու (Մուհամմեդ) տեղյակ չէիր առաջ; Մենք հայտնել ենք դրանք քեզ այնպես, որ դու հաղորդես դրանք քո մարդկանց։ Դու քահանաների հետ չէիր, երբ նրանք ձգեցին որոշել, նրանցից, ով պետք է հոգ տանի Մարիամին, ոչ էլ

¹¹ Գլուխ 3

¹² Տարածվելը և խոնարհվելը Մալահի հիմնական կեցվածքներն են։ Ալդ առումով, Ալլահը պատվիրեց Մարիամին լինել կանոնավոր Սալահի ներկայացման և Իրեն երկրպագության հարցում։

դու այնտեղ էիր, երբ նրանք վիձարկեցին այս խնդիրը»:¹³ (44)

Հրատապ նորություն, Մարիամի Հիսուսով հղիության մասին

Աստված ասում է.

إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ السَّمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ (45) وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ (46) قَالَتْ رَبِّ أَنَّىٰ وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ (46) قَالَتْ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ الْ قَالَ كَذَٰلِكِ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ إِذَا يَكُونُ (47) سورة آل عمران قَضَى أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ (47) سورة آل عمران

«Ասացեք նրանց նույնպես, երբ հրեշտակները ասացին Մարիամին, «Օվ, Մարիամ, Ալլահը տալիս է քեզ ավետիս; որ դու, ըստ Նրա հրամանի, կունենաս որդի, ում անունը Մեսսիա է, Հիսուս, Մարիամի որդի; ով կունենա պատվելի կարգավիձակ այս, ինչպես նաև հաջորդ աշխարհում և բարեբեր Ալլահից»: (45)

¹³ Մարգարե Զաքարիան և Երուսաղեմի քահանաները մրցակցում էին հայտնելու Մարիամի խնամքի պատիվը, երբ նրա մայրը բերեց նրան նրանց մոտ;որովհետև նա նվիրեց Մարիամին ծառայության Մասջիդ Բայթուլ Մաքդիս։ Որպեսզի որոշեն, թե ով պետք է վերցնի իր վրա նրա խնամքը, նրանք գցեցին իրենց գրիչները գետը, նա, ում գրիչը դեռ կանգնած էր մնաում հոսող ջրի մեջ, պետք է ունենար նրա խնամքի արտոնությունը։ Բոլորի գրիչները սուզվեցին ջրում, բացառությամբ Զաքարիայի; ուստի նա շահեց Մարիամի խնամքը։

«Նա կխոսի մարդկանց հետ նորածին հասակում և իր միջին տարիքում կքարոզի Ալլահի Եզակիությունը և նա կլինի ողջախոհ»: (46)

«Նա ասաց, «Օվ, իմ Աստված, ինչպե՞ս եմ ես կարող ունենալ զավակ, երբ ոչ մի տղամարդ երբևէ չի մոտեցել ինձ։ Նա ասաց. Մա Ալլահի ուղին է; Նա ասաց, «Սա Ալլահի ուղին է; Նա եցանկանում։ Երբ Նա ցանկանում է որևէ բան, Նա միայն ասում է, «Եղիր» և այն լինում է»:(47)

Այժմ լսեք Հիսուսի ծննդյան հիասքանչ մանրամասները, ինչպես հաղորդում է Փառահեղ Ղուրանը «Մարիամ» գլխի մեջ։ Ալլահն ասում է.

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا (16) فَاتَّخَذَتْ مِن دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا (17) قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَٰنِ مِنكَ إِن كُنتَ تَقِيًّا (18) قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا (19) قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامً وَلَمْ يَمُسَسْنِي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا (20) سورة مريم

«Եվ ասա նրանց Մարիամի պատմությունը, ինչպես նշել է Գիրքը, երբ նա մեկուսացրել էր իրեն իր մարդկանցից արևմտյան մի վայրում։ Այնուհետ, Մենք ուղարկեցինք նրան Մեր հրեշտակին, Գաբրիելին, ով հայտնվեց նրան կատարյալ մարդու տեսքով։ Նա ցնցված էր, նա ասաց նրան. «Ես փնտրում եմ ապաստանը Գթասիրտ Աստծո քեզանից; եթե դու վախենում ես Նրանից»։ Նա հեռացրեց նրա վախը ասելով. «Ես այն չեմ, ինչ դու կարծում ես։ Ես միայն Մարգարե եմ, քո Աստծուց տալու քեզ անբիծ որդի»։

Նա զարմացավ. «Ինչպե՞ս եմ ես կարող որդի ունենալ, երբ ոչ մի տղամարդ ինձ երբեք չի դիպչել, ոչ էլ վատ կին եմ»։ Նա ասաց. «Մա է, ինչ ասել է քո Աստվածը», «Ինձ համար հեշտ է և Մենք ¹⁴ կդարձնենք նրան մարդկանց որպես ապացույց Ալլահի հնարավորության, բերելով մարդուն գոյության տարբեր ուղիներով,»¹⁵

Ալլահը շարունակում է ասելով.

قَالَ كَذَٰلِكِ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنُ ۖ وَلِنَجْعَلَهُ آيَةً لِّلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِّنَا َ وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا (21) فَحَمَلَتْهُ فَانتَبَذَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا (22) فَحَمَلَتْهُ فَانتَبَذَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا (22) فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَىٰ جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يَا لَيْتَنِي مِتُ قَبْلَ هَٰذَا وَكُنتُ نَسْيًا مَّنسِيًّا (23) سورة مريم

«և լինի որպես գթասրտություն Մեզանից։ Բացի այդ անխուսափելի է այն, ինչ արդեն կանխորոշված է»։ Այսպիսով, նա հղիացավ նորածնով և նա համապատասխան վայրում իրեն մեկուսացրեց։ Ավելի ուշ, ծննդաբերության ցավերը տարան նրան արմավենու բնի

¹⁴ Որպեսզի չլինի թե դուք զարմանաք, թե ինչու առաջին դեմքը, կիրառվում է հոգնակի թվով, դուք պետք է գիտակցեք, որ խոսողը Ինքը Աստվածն է։ Հայտնի է, որ առաջին դեմքի հոգնակին, «Մենք» բարձրացնող տերմին է, որը կիրառում են միայն արքաները։ Ուստի, եթե արքաները, ովքեր միայն մարդ են, կիրառում են այն իրավմամբ, Մեկը, Ով արարել է նրանց, ավելի արժանի է դրան։

¹⁵ Ընտրել «տարբեր մեթոդներ» այստեղ նշանակում է, Աստվածը արարել է Ադամին, մարդկության հորը, ոչ արական, ոչ էլ իգական սեռից, և Նա արարել է Եվային արական սեռից, առանց իգականի մասնակցության և արարել է նրանց ժառանգներին և արական և իգական սեռերից, և արարել է Հիսուսին իգական սեռից, առանց արականի օգնության։

մոտ և նա ասաց, «Կցանկանայի մահանալ մինչ այս և ամբողջովին մոռացվեի, կամ գոյություն չունենաի»:16

Նորածինը խոսում է

Աստված ասում է.

فَنَادَاهَا مِن تَحْتِهَا أَلَّا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا (24) وَهُزِّي إِلَيْكِ بِجِدْعِ النَّخْلَةِ تُسْاقِطْ عَلَيْكِ رُطَبًا جَنِيًّا (25) فَكُلِّي وَاشْرَبِي وَقَرِّي عَيُّنَا اللَّهَا تَرَينَّ مِنَ الْبَشَر أَحَدًا فَقُولِي َ إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَٰن صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إنسِيًّا (26) سورة مريم

«Այնուհետ նրա նորածինը կոչեց նրան ներքնից ասելով, «Մի վշտացիր։ Քո Աստվածը վտակ է արել,որը հոսում է ներքևում; և թափահարհիր արմավենու բունը; հասած արմավենու պտուղները կրնկնեն քեզ համար։Այսպիսով կեր, ըմպիր և վայելիր քեց և երբևէ դու տեսնեն մարդկային էակ,ապա ձեռքի շարժումով ասա.Ես երդվել եմ պահք պահել հանուն Գթասիրտ Աստծո; այսպիսով ես չեմ խոսի որևէ մարդկային էակի հետ»։

Միայն պատկերացրեք,թե ինչպես նա կարող ապացուցել իր անմեղությունը մարդկանց առջև։ Երկրի վրա, n d էր կարող երաշխավորել նրա Ճշմարտացիությունը։ Ալդ էր նրա միակ անհանգստությունը։ Սակայն, արդյո՞ք դուք կարծում եք, որ

IslamHouse • com

¹⁶ Նա ասաց դա հուզմունքից ելնելով, թե ինչ կկարծեն մարդիկ նրա մասին, երբ տեսնեն նրան տուն գալուց նորածինը ձեռքին, իմանալով նրան որպես ողջախոհ, առաքինի կին և որ նրանք չեն հավատա նրա պատմությանը։

Աստված, Ամենագթասիրտը, Ով նախորոշել էր նրան լինել Իր ստրուկի և Մարգարեի մայրը, կլքեր նրան այս ծանր կարիքի ժամանակաշրջանում։Ապա լսեք հրաշալի ապացույցը,որով Աստված ապացուցեց նրա անմեղությունը։

Աստված հրահանգեց նրան լուռ լինել, որովհետև անկախ այն ամենից ինչ նա կասեր, նա չէր կարող մարդկանց համոզել իր անմեղությունը։ Ապա, որևէ այլ մեկը պետք է խոսեր իր անունից; որևէ մեկը,ում վկայությունը չէր վիձարկվի։ Ահա ինչ պատահեց. Աստված ասում է.

Ժողովրդի արձագանքը

Երբ նա վերջապես վերադարձավ տուն կրելով իր նորածնին, մարդիկ զարհուրած էին, և մոտեցան նրան ասելով,

«Օվ Մարիամ, դու մեծ մեղք ես գործել։ Օվ, Ահարոնի քույր, (նրանք կոչեցին նրան այդ անունով, որովհետև նրա տոհմածառը ետ էր գնում դեպի Մովսեսի եղբայրը, Ահարոնը)։ Նրանք հիշեցրեցին նրան նրա ողջախոհ նախնուն ասելով, «Քո հայրը վատ մարդ չէր, ոչ ել քո մայրն էր անբարո»։

Քանի որ նա խոստում էր տվել խուսափել խոսելուց,նորածինը կրկին խոսեց ապացուցելու իր մոր անմեղությունը.

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ ﴿ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَن كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا (29) قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا (30) وَجَعَلَنِي مُبَارِكًا أَيْنَ مَا كُنتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا (31) وَبَرًّا بِوَالِدَتِي كُنتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا (31) وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا (32) وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أَبُوتُ وَيَوْمَ أَبُونَ وَيَوْمَ أَبُوتُ وَيَوْمَ أَبُوتُ وَيَوْمَ أَبُوتُ وَيُومَ أَبُوتُ وَيَوْمَ أَبُوتُ وَيَوْمَ أَبِيْ وَالْمَوْمَ أَبُونَ وَيَوْمَ أَيْنِ وَالْمَالَالُولُومَ أَيْعِلُومَ أَبْعَتُ مَا وَيَوْمَ أَبُونَا وَالْمَالَالَ وَالْمَوْلَالُومِ وَلَالْمَالُومُ وَيُولِولُومَ أَنْفِي وَالْمَالَالُومُ عَلَيْ وَلَالْمَالَالَ وَلَالْمَالُولُومُ وَلَالْمَالُومُ وَلَالْمَالُولُومُ وَلَالْمَالُولُومُ وَلَومُ وَلُولُومُ وَيُولُومُ وَلَالْمَالُولُومُ وَلَالْمُولُومُ وَلَومُ وَلَومُ وَلُولُومُ وَلَالْمَالُومُ وَلَالْمَالُولُومُ وَلِمُ وَلِولُومُ وَلَالْمُولُومُ وَلَالْمُولُومُ وَلِمُ وَلِومُ وَلَالْمَالُولُومُ وَلَالْمُولُومُ وَلَالْمُومُ وَلِومُ وَلَومُ وَلَالْمُولُومُ وَلَالْمُولِلْمُ وَلَالْمُ أَلُومُ لَالْمُولُومُ وَلَالْمُولُومُ لَالْمُولُومُ الْمُؤْمِلُومُ وَلَالْمُولِ وَلَالْمُوالِمُ لِلْمُ فَلَالِمُ لَالْمُولُومُ لَالْمُولُولُومُ وَلَالْمُولُومُ لَالْمُولُومُ وَلِمُ لَالْمُولُومُ وَلَالْمُولُولُومُ وَلَالْمُولُولُومُ وَلَمُ لَلْمُولُومُ لَالْمُولُولُومُ لَلْمُولُولُومُ وَلَالْمُولُومُ وَلَمُ وَلَالْمُومُ وَلَولُومُ لَ

«Նա մատնանշեց իր նորածնին։ Նրանք զարմացան ժխտելով, «Ինչպե՞ս մենք կարող ենք խոսել նորածնի հետ օրորոցում»։ Այդ պահին, նորածինը ինքը խոսեց ասելով, «Ես Ալլահի ստրուկն եմ։ Նա տվել է ինձ Գիրք, դարձրել է ինձ Մարգարե և օրհնել է ինձ պատվիրելու լավ վարք և արգելելու նողկալին, որտեղ որ ես լինեմ և Նա պատվիրել է ինձ ներկայացնել աղոթք և տալ Զաքյաթ¹ որքան որ ես ապրում եմ։ Եվ Նա ինձ պարտական է դարձրել իմ մորը, ոչ շատ ամբարտավան երկրպագել Նրան, ոչ էլ լինել թշվառ մարդ։ Եվ ապահովությունը և անվտանգությունը ինձ է շնորհված իմ ծննդյան օրից մինչ իմ մահվան օրը և այն օրը, երբ ես հարություն կառնեմ»։

Ապացուցելու համար, որ նա միայն մարդ է, նա նշեց, որ ծնվել է և պետք է մահանա և հարություն կառնի Հարության Օրը, ինչպես մարդ արարածների մեծամասնությունը։

Ասելով, **«Ես Ալլահի ստրուկն եմ**», Հիսուսը, նորածինը, հայտարարեց Ալլահի Եզակիությունը և Նրա ազատությունը որդի ունենալուց,հաստատեց փաստը, որ

¹⁷ «Զաքյաթ» տերմինը օրինականապես նշանակում է «բարեգործություն» և լեզվաբանորեն «մաքրում»։

նա Ալլահի ստրուկն է և արդարացրեց իր մորը վատ կին լինելու մեղադրանքից։ Ալլահը այնուհետ ասում է.

«Սա է Ճշմարտությունը Հիսուսի մասին, Մարիամի որդու, ում մասին նրանք կասկածներ ունեն»։ (34)

Տվյալ խոսքերով, Ալլլահը նույնպես Իրեն հայտարարեց վեր ամենից, ինչ նրան վերագրում են և նշեց փաստը,որ Նա արարել է Հիսուսին որպես Իր ստրուկ և Մարգարե։ Նա այնուհետ ասում է.

«Վայել չէ Ալլահին Իրեն որդի ունենալ։ Նա վեր է ամենից, ինչ տգետ և մեղսավոր մարդիկ վերագրում են Նրան։ Երբ,Նա ցանկանում է որևէ բան տեղի ունենալ, Նա միայն ասում է «Եղիր» և այն լինում է»: ¹⁸

¹⁸ Ղուրան 19:35

Հիսուսի արտոնությունները և հրաշքները19

Նրա մնացյալ Մարգարեներից,Ալլահը Հիսուսին հնարավորություն է տվել ներկայացնել որոշակի հրաշքներ, որպեսզի ապացուցի իր հավաստիությունը, ինչպես նկարագրում է հետևյալ տարբերակները.

وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَاةَ وَالْإِنجِيلَ (48) وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُم بِآية مِّن رَّبِكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُم مِّنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ الشَّارِ وَأَبْرِئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ الشَّارِ وَأَنْبَئُكُم بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَتَّكُونَ وَمَا تَتَكُونَ فِي بُيُوتِكُمْ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّوْمِنِينَ (49) وَمُصَدِّقًا لِمَّا بَيْنَ يَدَيَّ مِن التَّوْرَاةِ وَلِأُجِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُم بِآيَةٍ مِّن رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ (50) إِنَّ اللهَ رَبِّي وَرَبُكُمْ فَاعْبُدُوهُ ۗ هَٰذَا صِرَاطُ مُسْتَقِيمٌ (51) سورة آل عمران وَرَبُكُمْ فَاعْبُدُوهُ ۗ هَٰذَا صِرَاطُ مُسْتَقِيمٌ (51) سورة آل عمران

«Եվ Ալլահը կուսուցանի նրան գրել, կհասկացնի նրան կրոնը և կուսուցանի նրան Թորան և Ավետարանը»։ (48)

«Եվ կուղարկի նրան որպես Մարգարե,Իսրայելի Զավակներին ասելով նրանց. «Ես եկել եմ ձեզ մոտ ապացույցով ձեր Աստծուց, որ ես ձեզ համար կպատրաստեմ թռչուն կավից, այնուհետ ես կփչեմ դրա վրա և այն կդառնա իրական թռչուն,Ալլահի թույլտվությամբ։Ես կբուժեմ ի ծնե կույրին և բորոտին և կկենդանացնեմ մահացածին Ալլահի թույլտվությամբ։Որպես լրացում, ես կարող եմ ասել ձեզ,

¹⁹ Դուրան գլուխ 3.

թե ինչ եք դուք ուտում, և ինչ պաշար կա ձեր տներում։ Իրոք, սրանք իմ հավաստիության ապացույցներն են, եթե դուք հավատում եք»։ (49)

«Ավելին, ես եկել եմ հաստատելու Թորան, որը հայտնվել է ինձանից առաջ, թույլատրելի դարձնել որոշ բաներ, որոնք արգելված են ձեզ համար, և ես եկել եմ ձեզ մոտ ձեր Աստծո նշանով,այսպիսով վախեցեք Ալլահից և հնազանդվեք ինձ»։ (50)

«Իրոք, Ալլահը իմ, ինչպես նաև ձեր Աստվածն է, այսինքն և ես, և դուք Նրա ստրուկներն ենք, ուստի, երկրպագեք միայն Նրան։ Սա է ուղիղ Ճանապարհը»։ (51)

Իսրայելի Զավակների արձագանքը

Այժմ, եկեք լսենք ,թե ինչպես են Իսրայելցիները ստացել Հիսուսի Ուղերձը.

Աստված ասում է.

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنصَارِي إِلَى اللَّهِ فَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنصَارُ اللَّهِ آمَنَّا بِاللَّهِ وَاللهِ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ (52) الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنصَارُ اللَّهِ آمَنَّا بِاللَّهِ وَاللهَ بِأَنَّا مَعَ الشَّاهِدِينَ (53) رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ (53) وَمَكَرُ وا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ (54) إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَىٰ إِنِّي مُتَوفِيكَ وَرَافِعُكَ إِلَيَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ النَّيْ مُنْ وَقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَة لِلْهُ وَلَى مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ اللَّذِينَ عَوْقَ النَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَة لِلْيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ اللهُ عَمِران بِيْنَكُمْ فِيمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ (55) سورة آل عمران

«Եվ, երբ Հիսուսը գիտակցեց, որ Իսրայելցիները հետևողական էին անհավատարմությանը, նա ասաց նրանց. «Ովքե՞ր են իմ աջակիցները հանուն Ալլահի առաջխաղացման»։ Նրա աշակերտները ասացին. «Մենք ձեր աջակիցներն ենք հանուն Ալլահի առաջխաղացման։ Մենք հավատում ենք Ալլահի Եզակիությանը, այսպիսով վկայեք, որ մենք Մահմեդականներ ենք»։(52)

«Նրանք հետագայում աղերսում են, 'Օվ, մեր Աստված։ Մենք հավատացել ենք ամենին, ինչ Դուք հայտնել եք և հետևել ենք Մարգարեին, այսպիսով արձանագրեք մեզ որպես վկա տվյալ փաստին»։ (53)

«Հրեաները ծրագարավորել էին սպանել Հիսուսին, սակայն Ալլահը խանգարեց նրանց ծրագիրը և փրկեց նրան և Ալլահը լավագույնն է ծրագրողների մեջ»։ (54)²⁰

«Երբ Ալլահն ասաց. «Օվ Հիսուս, ես կդնեմ քեզ քնելու և կհամբարձեմ քեզ Ինձ մոտ և կփրկեմ քեզ անհավատներից և կտամ նրանց, ովքեր հետևում են քեզ ձեռքերը բարձրացրած անհավատների դեմ, մինչ Հարության Օրը»։ (55)²¹

²⁰ Հրեաները փորձեցին սպանել Հիսուսին, երբ նրանք հանձնեցին նրան արքային այդ ժամանակ, կոչելով նրան ստախոս և ապօրինի զավակ։ Երբ արքայի մարդիկ պաշարեցին նրա տունը, Ալլահը բարձրացրեց Հիսուսին վեր դեպի Իրեն, առաստաղի անցքով և դարձրեց այն մարդուն, ով մտավ տուն գիշերը նմանվել Հիսուսին։ Նրանք կարծեցին, որ նա ինքը Հիսուսն է, այսպիսով նրանք վերցրեցին նրան և խաչեցին։ Դա է Ալլահի ծրագիրը, Ով փրկեց Իր Մարգարեին և ստիպեց անհավատներին հավատալ, որ նրանք լրացնում են իրենց ցանկությունը։

²¹ Ալլահը նվաստացրեց նրանց, ովքեր ժխտում են Հիսուսի Մարգարեությունը, թող Ալլահը բարձրացնի նրա հիշատակումը, ենթարկելով նրանց գերություն և պատՃառ հանդիսացավ, որ նրանց

Ո՞րն է ավելի դժվար և հրաշագործ, Ադամի արարումը, թե Հիսուսի ծնունդը

Ալլահը պատասխանեց տվյալ հարցին հետևյալ տարբերակներում.

«Իրոք, Հիսուսին գոյության բերելու դեպքը նման է Ադամի դեպքին; Ալլահը արարել է վերջինիս հողից, այնուհետ Նա ասաց նրան, «Եղիր» և նա եղավ»:²²

«Սա Ճշմարտությունն է Հիսուսի մասին, որ ձեր Աստվածը հայտնել է ձեզ։ Ուստի, ոչ մի կասկած մի ունեցեք այդ մասին»:²³

Հիսուսը լինելով նորածին, ասաց իր մարդկանց.

ունեցվածքը աոգրավվի։ Նա հետագայում ենթարկեց նրանց խիստ պատժի հաջորդ աշխարհում։

²² Ղուրան 3:59 Նա, Ով արարել է Ադամին, առանց հոր Ճմարտացիորեն ավելի ունակ է արարել Հիսուսին։ Ուստի, եթե Աստվածային որդիությունը , որը վերագրվել է Հիսուսին, ի շնորհիվ իր հրաշալի ծննդի, ապա ըստ իրավունքի Ադամը պետք է ավելի իրավունք ունենա, քան Հիսուսը։

²³ Ղուրան 3:60

«Իրոք, Ալլահը իմ, ինչպես նաև ձեր Աստվածն է; այսպիսով երկրպագեք միայն Նրան։ Սա է ձիշտ ուղղին, նա, ով հավատարիմ է դրան, իրոք կառաջնորդվի։ Սակայն մարդիկ ավելի ուշ բաժանվեցին խմբերի կապված Հիսուսի հետ»։ ²⁴

«Սա նշանակում է, որ Հրեաները, ում վրա էր Ալլահի անեծքը, մեղադրեցին Հիսուսին, ապօրինի լինելու մեջ։ Մեկ այլ խումբը ասաց, որ նա Ինքը Աստվածն է և դեռ երրորդ խումբը ասաց, նա երեքից մեկն է, մինչդեռ հավատարիմները հավատացին, որ նա միայն Ալլահի ստրուկն է և Նրա Մարգարեն, ում Ալլահը դիմում է ասելով. «Սա է ձշմարտությունը Հիսուսի մասին»։

Հիսուսին երբեք չեն խաչել, ինչպես հավատում են Քրիստոնյաները; այլ Ալլահը բարձրացրել է նրան Իր մոտ։ Մեկ ուրիշն էր, ով փաստացի խաչվեց։ Ալլահն ասում է.

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَيِ ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَمِ مَلْكُمْ وَلَكِن شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الْذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكِّ مِّنْهُ مَا لَهُم بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا (157) بَل رَّفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا (158) سورة النساء

«Նրանք երբեք չսպանեցին, ոչ էլ խաչեցին նրան, սակայն այդպես թվաց նրանց։ Ալլահը վերցրեց նրան Իր մոտ։ Ալլահը շատ հզոր է, Իմաստուն»։²⁵

²⁴ Ղուրան 19:36

²⁵ Ղուրան 4:157

ՀԻՍՈՒՍԻ ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿԸ ԻՍԼԱՄՈՒՄ

Մահմեդականների համար պարտադիր է հավատալ բոլոր Մարգարեներին, ում Ալլահը ուղարկել է Մարդկությանը, ներառելով նրանց, ում Ալլահը ուղարկել է Իսրայելի Ջավակներին։

Խաչաձև Հարցաքննություն

Այժմ, երբ դուք լսել եք Հիսուսի և նրա մոր ծննդյան իրական պատմությունը, արդյո՞ք դուք դեռ հավատում եք, որ նա աստված է։ Լավ։ Արդյո՞ք դուք երբևէ մտածել եք խաչաձև հարցաքննել Երրորդության դոկտրինը, Քրիստոնեական հավատքի հիմնական բանաձևը։ Կամ արդյո՞ք դուք երբևէ հարցրել եք ձեզ, թե ինչպես կարող են երեք տարբեր էություններ լինել մեկ էություն և միևնույն ժամանակ լինել երեք։ Կամ, ինչպե՞ս տվյալ էության մեջ որևէ անհատ, իր անտեսանելի եզակիությամբ, ինքնին կարող է բաժանվել երեք առանձին էակների, երեք տարբեր ածականներով կամ էություններով։

Արդյո՞ք դուք երբևէ հարցրել եք որևէ քահանայի, օգնել լուծելու այս խնդիրը։ Ես համոզված եմ, որ նա երբեք չի խրախուսի ձեր հարցը, ոչ էլ դուք կասկած կունենաք Քրիստոնեության հավատքի ուսմունքին։ Եթե դուք տաք նրան հետևյալ հարցը, շատ հավանական է, նա կասի ձեզ. «Հավատքի հարցում պետք է դադարել պատձառաբանել և հավատալ ուսմունքին միայն սրտով, ոչ թե մտքով»։

Ինչպե՞ս է կարող ջուրը մնալ և միևնույն ժամանակ լինել կրակ։ Կամ, ինչպե՞ս է կարող քարը լինել քար և միևնույն ժամանակ ջուր։ Արդյո՞ք դուք կարծում եք, որ երկրի վրայի որևէ գիտակից մարդ երբևէ կարող է ընդունել այսպիսի անհավանականությունը։

Ինչպե՞ս է կարող Հավերժ Ապրող Աստվածը լինել Աստված և միևնույն ժամանակ մահկանացու:Այսինքն, լինել մարդ և տառապել մահով մահկանացուների ձեռքից։ Եվ, ինչպե՞ս է կարող միևնույն ժամանակ միևնույն մահկանացուն լինել Անմահ Աստված։ Այդ անհնար մի բան է, որին քահանաները ցանկանում են հավատացնել և չեն ցանկանում, որ դուք նույնիսկ հանդգնեք հարցի տակ դնել այս անըմբռնելի ուսմունքը։

Աստված Իր գոյությամբ կատարյալ անկախ է։ Փաստը, որը անհնարին է դարձնում Երրորդության ուսմունքը, թե ինչպես գալ մարդկային պատձառաբանությանը։ Սա աներևակայելի հանելուկ է, որը ընդդիմանում է գիտությանը և տրամաբանությանը։

Ահա մեկ այլ փարիսեցի հարց, որին Երրորդության հավատացյալը երբեք չի կարող պատասխանել. Ո՞վ է մեկը, ով կառավարում և սահմանում է մեկի պառակտումը երեք տարբեր բաների, ոչ ավել, ոչ էլ նվազ քանակով։ Պետք է որ պատձառ լինի այս կառավարվող ազդեցությանը և որ պատձառող գործոնը հանդես գա գերագույն երեքի նկատմամբ, արդյունավետ գերագույն կառավարող պատձառ է և պատձառաբանված հզորություն, որը նվազեցնում է երեքը մեկի; մինչդեռ երեքը դրան կլինեին միայն ստրկամիտ։

Հիշելու Կարևոր կետեր

Արդյո՞ք դուք կարծում եք, որ Հիսուսը կիսով չափ աստված է, ով ծնվել է կնոջից, առանց տղամարդու։ Իսկ ինչ կասեք Ադամի մասին։ Նրան արարել էին ոչ կնոջից, ոչ էլ տղամարդուց։ Արդյո՞ք դուք կասեք, որ նա լիովին աստված է։ Ու՞մ արարումն է ավելի հրաշալի, Հիսուսինը, թե Ադամինը։ Եվ, Ո՞վ է առաջինը եկել գոյության։ Խորհեք այդ մասին և խորհեք լրջորեն; որովհետև Հարության Օրը ձեզ կհարցնեն այդ։

ՍՏՈՒԳԵԼ և ՀԱՄԵՄԱՏԵԼ

Այժմ այս ամենը համեմատեք Ալլահի, Ճշմարիտ Աստծո մասին հետևյալ փաստերով.

 «Եթե գոյություն ունենային աստվածներ այլ քան Ալլահը, երկուսն էլ երկինքները և երկիրը կընկնեին քաոսի մեջ»:²⁶

مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِن وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَٰهٍ ۚ إِذًا لَّذَهَبَ كُلُّ إِلَٰهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَا بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ ۚ سُبْحَانَ اللهِ عَمَّا يَصِفُونَ (91) سورة المؤمنون

 «Ալլահը երբեք չի վերցրել որդի, ոչ էլ ունի գործընկեր։ Եթե լինեին աստվածներ բացառությամբ

²⁶ Ղուրան 21:22

Ալլահի,յուրաքանչյուր աստված կվերցներ այն, ինչ արարել էր և կպայքարեր մյուսի հետ ընդդեմ գերակայության»:²⁷

- Ահա ենթադրյալ փաստարկ, որ դուք կարող եք պատկերացնել։ Եկեր ենթադրենք երկու աստվածների գոլությունը;նրանցից մեկը ցանկանում է առարկա տեղաշարժել և մլուսը ցանկանում է այն կալուն պահել; եթե նրանց ցանկությունները չեն լրացվում, ապա նրանցից ոչ մեկը ձշմարիտ աստված չէ; հաշվի առեք, որ երբ Աստված ցանկանում է որևէ բան, այն պետք է տեղի ունենա ակնթարթորեն։ Մյուս կողմից,երկուստեք ցանկությունները լրացնել միևնույն ժամանակ անհնար է, որովհետև նրանց ցանկությունները հակասական են։ Տվյալ աստվածների բազմակիության ենթադրության անհնարությունը, արդյունք է։ Եթե երկու աստվածներից մեկի ցանկությունը լրացվում է, ապա նա հաղթող է և անհրաժեշտաբար գոլություն ունեցող աստված, մինչդեր պարտվողը ոչ; որովհետև անհնար է, որ անհրաժեշտաբար գոլություն ունեցող աստվածր լինի նվաձող։ Այդ իսկ պատձառով Ալլահն ասում է.
- «Նրանք պետք է պայքարեն միմյանց հետ մրցակցելով գերադասության համար»։ ²⁸ Ալլահը վեր է ամենից, ինչ վերագրում են Նրան։
- Ալլահը արարել է մարդուն և նրան դրել է երկրի վրա, որպեսզի վերարտադրեն և գաղութացնեն այն,

²⁷ Ղուրան 23:91

²⁸ Ղուրան 23:91

զարգացնեն համայնքներ, համագործակցեն և օգնեն միմյանց, որովհետև անհատը ինքն իրեն չի կարող գոյատևել առանց ընկերակից արարածների։

Ինչու՞ Ալլահը, միակ ձշմարիտ Աստվածը, ամենի Արարիչը, կարիք ունի որդու կամ գործընկերոջ։ Մի՞գուցե, Նա ցանկանում է վերարտադրել և բազմապատկել։ Կամ, որովհետև նա այլևս չի կարող Ինքը մեկնաբանել տիեզերքի գործերը։ Արդյո՞ք այս հարցը նախկինում հուզել է ձեզ։

Ալլահն ասում է.

«Մենք արարել ենք երկինքները և երկիրը և ինչ նրանց միջև է վեց օրում և երբեք չենք տառապել հոգնացությունից կամ սպառումից»:²⁹

- Որքա՞ն երկար է Հիսուսը ապրել երկրի երեսին։ Եթե նա կիսով աստված էր կամ մարմնավորված աստված, ինչու նա չթռչեց երկինք, նախքան նրան բռնելը, գիտակցելով, որ իր ընդդիմադիրները պատրաստվում էին նրան մահվան ենթարկել։ Եթե նա աստված լիներ, նա նախօրոք կիմանար նրանց ծրագիրը, մինչդեռ նա չարեց այդ։ Նա նույնպես չգիտակցեց, թե ինչ է նրան սպասում։
- Պատկերացրեք ձեզ, դուք դիտում եք, թե ինչպես է ցավալի իրավիձակում ձեր միակ որդին տառապում և դուք հեշտությամբ կարող եք փրկել նրան, արդյո՞ք

²⁹ Ղուրան 50:38

դուք կտատանվեք անել այդ։ Արդյո՞ք դուք կարծում եք, որ աստված ավելի քիչ է անհանգստացած իր միակ որդու համար, քան դուք ձեր։ Սակայն, ըստ նրանց «աստված» ձախողել է փրկել իր միակ «որդուն» նրա ոձրագործներից։

- Ես կցանկանամ, որ դուք մտածեք հավատքի շուրջ, որ, եթե Հիսուսը Ինքը Աստված էր, կամ Աստծո որդի, ապա ինչու էր նա սարսափած վերահաս խաչելությունից, որ նա բղավեց. «Ելի, Ելի Լամա Սաբախտանի»։ Որը նշանակում է «Իմ Աստված, Իմ Աստված ինչու ես դու ինձ լքել»։ (Մատթեոս 27։46) Եթե Հիսուսը Ինքը Աստված լիներ, ինչպես նրանք պնդում են, արդյո՞ք դա նշանակում է, որ Աստված լքել է նրան։ Ավելին, արդյո՞ք կարող է նա, ով զգում է անհույս և բղավում է աստծո օգնությունը աստված լինել։
- Բացի այդ արդյո՞ք դուք կարծում եք, որ Հիսուսը Ինքը Աստված էր, երբ նա ընկավ լայիս աղոթելով մեկին,որպեսզի նա խաչելությամբ հեռացնի նրանից կլանքի գավաթը։ Ալդ է, եթե նրան խաչեին։ Արդյո՞ք սա է հիմքը, որի վրա կառուցված է Քրիստոնեական հավատքի հսկայական ապարանքը։ Արդյո՞ք ձեր հավատքի հիմքը միայն կույր հետևեյն է, հավատք, որր երբեք sh կարող դիմակայել պատձառաբանությանը կամ humwh գիտակցությամբ անկախ գննող հայացքին։
- Ալլահը ունակ է արարել ցանկացած բան ցանկացած ժամանակ։ Երբ Նա ցանկանում է, որ որևէ բան տեղի ունենա,Նա միայն ասում է, «Եղիր» և

այն լինում է։ Սա նշանակում է, Նա Իր արարածների, որդու կամ կնոջ կամ գործընկերոջ կարիքը չունի։

Մարդ արարածները ունեն մեկ հայր; Ադամ և իրենց միակ Ճշմարիտ Աստվածը, Ալլահը։ Նա նրանց բերել է գոյության և ապահովել է իրենց ամեն կարիքները, որպեսզի երկրպագեն միայն Նրան։ Նա ասում է,

«Ես արարել եմ ջին և մարդ միայն երկրպագել Ինձ»։ ³⁰

• Անըմբռնելի է, որ միակ Ճշմարիտ Աստվածը, Ով արարել է ամբողջ տիեզերքը և այնտեղ գտնվող ամենը, օգնության կարիք ունի; թող այդ լինի միայն վերցնելով որդի, կին կամ գործընկեր։ Նա Միայնակ էր, երբ ոչինչ գոյություն չուներ; այնուհետ Նա արարեց տիեզերքը, մարդկությունը և այլ արարածներ մեկ նպատակի համար, այսինքն երկրպագել Իրեն։ Նա ասում է.

قُل لَّوْ كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذًا لَّابْتَغَوْا إِلَىٰ ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا (42) شُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا (43) تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَاوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ ۚ وَإِن مِّن شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ السَّمَاوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَ ۚ وَإِن مِّن شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَٰكِن لَّا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ ۖ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا (44) سورة الإسراء

«Ասա, եթե լինեին այլ աստվածներ բացառությամբ Նրա, ապա նրանք անշուշտ կփնտրեին Նրա

³⁰ Ղուրան 51:56

բարեհաձության ուղղին, Գահի Տիրակալի։ Սուրբ է Նա և բարձրյալ ամենից, ինչ նրանք վերագրում են Նրան։ Յոթ երկինքները, երկիրը և այն, ինչ այնտեղ է տոնում են Նրա գովքը, հայտարարելով Նրա սրբությունը։ Գոյություն չունի ոչինչ, բացառությամբ հայտարարելու Ալլահի սրբությունը և Նրան փառաբանելը, սակայն դուք չեք հասկանում ինչպես են նրանք անում այդ»։³¹

Ալլահը նույնպես ասում է.

أَأَرْبَابٌ مُّتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ (39) مَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءً سَمَّيْتُمُوهَا أَنتُمْ وَآبَاؤُكُم مَّا أَنزَلَ اللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَانٍ وَدُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءً سَمَّيْتُمُوهَا أَنتُمْ وَآبَاؤُكُم مَّا أَنزَلَ اللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَانٍ وَإِلَّا إِيَّاهُ أَذْلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ إِنَّا الْحَكْمُ إِلَّا يِقَامُونَ (40) سورة يوسف النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (40) سورة يوسف

«Արդյո՞ք այլախոհ աստվածներն են ավելի լավ, քան
Ալլահը, Միակ Աստվածը, անհաղթը։ Դու մի
երկրպագեք ոչ մեկին, բացառությամբ Նրա,
պահպանեք անունները, որոնց դուք և ձեր հայրերը
կոչել են,³² որոնց համար Ալլահը ոչ մի ապացույց չի
ներկայացրել։ Ամբողջ հզորությունը պատկանում է
միայն Ալլահին։Նա պատվիրում է, որ դուք չպետք է
երկրպագեք ոչ ոքի բացառությամբ Նրա։ Սա է ձիշտ

³¹ Ղուրան 17:42-44

³² Միայն կռապաշտներն են, ովքեր կոչում են իրենց կռապաշտ աստվածներին; այդպիսի կռապաշտների համար միայն արարածներ են։

հավատքը; սակայն մարդկանց մեծամասնությունը տեղյակ չեն»:³³

Այժմ լսեք հետևյալ խոսակցությանը, որը տեղի կունենա Հարության Օրը Ալլահի և Հիսուսի միջև.

إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَالْدَتِكَ إِذْ قَالَ اللَّهُ يَرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلَا وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالْتَوْرَاةَ وَالْإِنجِيلَ ۖ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي ۖ وَتُبْرِئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي ۖ وَيُو لِلْمَوْتَى بِإِذْنِي ۖ وَإِذْ كَفَقْتُ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَنكَ إِذْ بَوْنَهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينُ وَالْمَوْنَ (110) وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ آمِنُوا بِي وَبِرَسُولِي قَالُوا آمَنَا وَاشْهَدْ بِأَنَّنَا مُسْلِمُونَ (111) سورة المائدة

«Օվ, Հիսուս, Մարիամի որդի։ Հիշիր Իմ շնորհները քեզ,բերելով քեզ գոյության կնոջից, առանց տղամարդու և Իմ շնորհը քո մորը, երբ ես քեզ դարձրեցի ապացույց նրա անմեղության, ինչում տգետ մարդիկ մեղադրում էին նրան և ես ապահովեցի քեզ Գաբրիելի, Սուրբ Հոգու միջոցով և դարձրեցի քեզ Ալլահի Մարգարե և քարոզիչ քո երիտասարդ և հասուն տարիքում և հնարավորություն տվեցի քեզ խոսել մարդկանց հետ քո նորածին ժամանակ և դու ձանաչեցիր քեզ որպես Իմ ստրուկ և Ես ուսուցանեցի և Ավետարանը։ Ես ptq գիր, Թորան ուսուցանեցի, թե ինչպես պատրաստել թռչնի տեսք կավից Իմ թույլտվությամբ և դու փչեցիր դրա վրա և այն դարձավ իրական թռչուն Իմ թույլտվությամբ և դու բժշկեցիր բնածին

³³ Ղուրան 12:39-40

կույրին և բորոտին, Իմ թույլտվությամբ և կյանք տվեցիր մահացածին Իմ թույլտվությամբ և Ես ետ պահեցի Իսրայելի Զավակներին քեզ սպանելուց, երբ դու բերեցիր նրանց քո Մարգարեության ակնհայտ ապացույցները և նրանց անհավատները մեղադրեցին քեզ ստելու մեջ և կոչեցին քո հրաշալի ապացույցները բացահայտ կախարդություն»։ (110)

«Հիշիր նույնպես, երբ Ես ոգեշնչեցի Աշակերտներին հավատալ Ինձ և քեզ որպես Իմ Մարգարե և նրանք արեցին այդ ասելով, «Մենք հավատում ենք Ալլահին և վկայում ենք, Օվ Ալլահ, որ մենք Մահմեդականներ ենք»։ (111)

Իրոք, նրանք իրենց հայտարարեցին մահմեդականներ,որովհետև Մահմեդականը մեկն է, ով հավատում է Ալլահի Եզակիությանը և որ Ալլահը չունի ոչ կին, ոչ որդի, ոչ էլ զուգընկեր։

Վերջին Ընթրիքը

Հնարավոր է, որ դուք ընթերցել եք Վերջին Ընթրիքի պատմությունը, որը նշել է Աստվածաշունչը; այժմ լսեք, թե ինչպես է այդ հաղորդում Ղուրանը.

إِذْ قَالَ الْحَوَارِبُونَ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْنَطِيعُ رَبُّكَ أَن يُنَزِّلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِّنَ السَّمَاءِ فَقَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِن كُنتُم مُّوْمِنِينَ (112) قَالُوا نُريدُ أَن نَّأَكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَن قَدْ صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ (113) قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِّنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِّنكَ فَوَارْزُقْنَا وَأَنتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (114) قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ فَعَمَن يَكْفُرْ وَأَنتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (114) قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ فَعَمَن يَكْفُرْ

بَعْدُ مِنكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَّا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ (115) سورة المائدة

- «Եվ, երբ Աշակերտները հարցրեցին Հիսուսին, «Օվ Հիսուս, Մարիամի որդի։ Արդյո՞ք դու կարող ես խնդրել քո Աստծուն մեզ կերակուր ուղարկել երկնքից»։ Նա ասաց. « Վախեցեք Ալլահից և մի խնդրեք այսպիսի բան և կախյալ եղեք Ալլահից ձեր պաշարների համար, եթե դուք իրոք հավատարիմ եք»։ (112)
- «Նրանք ասացին. «Մենք ցանկանում ենք սնվել դրանից, խաղաղեցրու մեր մտքերը, երբ մենք տեսնենք այդ երկնքից գալիս և դարձրու ավելի հստակքո Ուղերձի հավաստիությանը և վկայիր, որ այդ Ալլահից է, որպես քո Մարգարեության ապացույց»: (113)
- «Այնուհետ Հիսուսը ասաց, «Օվ Ալլահ, մեր Աստված։
  Ուղարկիր կերակուր երկնքից մեզ համար և այն
  օրը, երբ այդ տեղի կունենա, կդառնա տոն մեզանից
  առաջինի և վերջինի համար և նշան Քեզանից քո
  ունակության, անելու որևէ բան և Քո պատասխանը
  իմ աղոթքին և ապահովիր մեզ հեշտ պաշարներով;
  քանի որ Դու մատակարարողներից լավագույնն
  ես»։(114)
- «Ալլահը պատասխանեց ասելով, « Ես կուղարկեմ այդ, սակայն նրան, ով չհավատաց այնուհետ, Ես կենթարկեմ նրան խոշտանգման, որին ոչ մի էակ ձեր դարաշրջանի չի ենթարկվի»։ (115)

Արդյո՞ք Հիսուսը պատվիրեց մարդկանց երկրպագել իրեն։

Պատասխանը այստեղ է.

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ أَأَنتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّيَ إِلَٰهَيْنِ مِن دُونِ اللَّهِ فَقَلْ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي إِلَى هَا ثُلْثِ مِن دُونِ اللَّهِ فَقَدْ عَلِمْتَهُ ۚ تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ ۚ إِنَّكَ أَنتَ عَلَامُ الْغُيُوبِ (116) مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْ تَنِي بِهِ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ ۚ وَكُنتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَّا دُمْتُ فِيهِمْ فَالْمَا أَمْرُ تَنِي بِهِ لَوَ اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ ۚ وَكُنتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَّا دُمْتُ فِيهِمْ فَالْمَا أَنْ اللَّهُ مَا أَنْ اللَّهُ عَلْمَا الْمَعْوَلِ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنتَ الْعَزِينَ وَيَعَا الْمَعْوِلُ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنتَ الْعَزِينَ فِيهَا أَبِدًا وَإِن تَعْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنتَ الْعَزِينَ وَهُو عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مَا الْمَالِدُ وَيِنَ صِدْقُهُمْ ۚ لَهُمْ وَرَضُوا اللَّهُ مَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ثَرَّضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا اللَّهُ مَا لَكُ الْمَائِقُ وَالْأَرْضِ وَمَا عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (120) سورة المائدة فيمُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (120) سورة المائدة فيهِمْ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (120) سورة المائدة

«Հարության Օրը Ալլահը կհարցնի Հիսուսին, «Օվ Հիսուս, արդյո՞ք դու ասել ես մարդկանց վերցրեք ինձ և իմ մորը որպես աստվածներ, Ալլահից բացի։
 «Հիսուսը կասի,» Հեռու ես Դու հեռացված յուրաքանչյուր անկատարությունից, ինձ համար չէ ասել, այն, որի իրավունքը ես չունեմ։ Եթե ես ասեմ այդ, Դու անշուշտ տեղյակ կլինես։ քանի որ Դու տեղյակ ես, թե ինչ է իմ մտքում և ես տեղյակ չեմ, ինչ է Քո մտքում և ես չունեմ գիտելիք այս անտեսանելի աշխարհի, որը Դու ունես և Դու գիտես բոլոր անտեսանելի բաները»։ (116)

- Ես նրանց ոչինչ այլ բան չասացի, բացի նրանից ինչ
  Դու պատվիրել ես ինձ փոխանցել նրանց; այսինքն,
  «Երկրպագեք Ալլահին, իմ Աստծուն և ձեր
  Աստծուն»։ Եվ, Ես նրանց դեմ վկա էի, երբ Ես նրանց
  հետ էի, սակայն այն բանից հետո, երբ Դու
  վերցրեցիր ինձ Քեզ մոտ, Դու դիտում էիր նրանց և
  Դու ամենի Դիտորդն ես»։ (117)
- «Եթե դու պատժես նրանց, նրանք Քո ստրուկներն են և եթե Դու ներես նրանց, Դու Հզոր, Իմաստուն ես»։
   (118)
- Այնուհետ, Ալլահը կասի, «Սա օրն է, որտեղ Ճշմարտացու Ճշմարտությունը, ով հավատում է Ալլահի Եզակիությանը շահեկան է նրան։ Այսպիսիներին կընդունեն Այգիները, որտեղ գետեր են հոսում, ապրելու այնտեղ հավերժ; քանի որ Ալլահը գոհ է նրանցից և նրանք գոհ են Նրանից։ Մա, իրոք մեծ հաջողություն է»։ (119)
- Ալլահին է պատկանում երկինքների և երկրի արքայությունը և ինչ այնտեղ է և ամենը Նրա հսկողության տակ է։ Նա կարիք չունի որդու, կամ կնոջ կամ օգնության։ Նրանից բացի գոյություն չունի Ճշմարիտ Աստված։ (120)³⁴

Նա նույնպես ասում է.

Աստված ասում է.

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ (56) سورة الذاريات

³⁴ Ղուրան 5:110-120

«Ես արարել եմ ջին և մարդ, միայն երկրպագելու Ինձ»:³5

Նա չի ասել, որ ես արարել եմ նրանց Ինձ օգնելու համար։

Ալլահի ոչ մի Մարգարե կամ Առաքյալ չի հայտնել, որ նա աստված կամ կիսաստված է։ Ալլահն ասում է.

مَا كَانَ لِبَشَرِ أَن يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنَّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا حِبَادًا لِيَ مِن دُونِ اللهِ وَلَكِن كُونُوا رَبَّانِيِّينَ بِمَا كُنتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنتُمْ تُعَلِّمُونَ (79) سورة آل عمران

 «Շահեկան չէ այդ մարդու համար, ում Ալլահը տալիս է Գիր, իշխանություն և Մարգարեություն ասել մարդկանց, «Երկրպագեք ինձ Ալլահին համահավասար։գՀակառակը, նա պատվիրել է նրանց լինել ողջախոհ նվիրյալներ, որովհետև նրանք ուսուցանել են Գիրը, հասկացել այն և հիշել այն»:³6

مَّا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ ۖ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ ۗ انظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ انظُرْ أَنْكُ يُؤْفَكُونَ (75) سورة المائدة

«Մեսսիան, Մարիամի որդին միայն Մարգարե էր,
ինչպես մնացյալ Մարգարեները, ովքեր նախորդել
են նրան և նրա մայրը ձշմարիտ կին էր։ Եվ նա և
նրա որդին սովոր էին սնվել ,ինչպես մարդ
արարածներից մնացյալը։ Այժմ, տեսեք թե ինչպես

³⁵ Ղուրան 51:56

³⁶ Ղուրան 3:79

ենք Մենք բացատրում նրանց Մեր նշանները և տես, թե ինչպես են նրանք շրջվում Ճշմարտությունից»։ ³⁷

Աստվածը, Ամենազոր Ալլահը ցույց է տվել, թե ինչպես վիձել Հրեաների և Քրիստոնյաների հետ, ըստ Ալլահի հետևյալ հրահանգների.

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِن بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَأَنفُسَنَا وَأَنفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَل لَّعْنَتَ وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَكُمْ وَأَنفُسَنَا وَأَنفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَل لَّعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ (61) إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُ وَمَا مِنْ إِلَٰهٍ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (62) فَإِن تَولَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمُ اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهُ عَلِيمٌ اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ وَلَا نَشُرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَخِذَ بَعْضُنَا بَعْضَنَا بَعْضَنَا وَلَا يَتَخِذَ وَا اللّهُ مُن دُونِ اللّهَ قَوْلُوا اللهُ هَدُوا اللهُ هَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ (64) الله مِن ورَة آل عمران

«Այժմ, ով վիձում է ձեզ հետ կապված Հիսուսի հետ, ձշգրիտ տեղեկություն ստանալուց հետո, ասացեք նրանց, «Եկեք , թող մենք համախմբեք մեր որդիներին և ձեր որդիներին, մեր կանանց և ձեր կանանց և մեզ և ծեզ և թող մենք վկայակոչենք Ալլահի անեծքը ստախոսներին»:38

Ինչ Մենք ասել ենք ձեզ Հիսուսի մասին Ճշմարիտ պատմություն է; և գոյություն չունի ոչ մի Ճշմարիտ Աստված բացառությամբ Ալլահի և Ալլահը Հզոր է, Իմաստուն։³⁹

³⁷ Ղուրան 5:75

³⁸ Ղուրան 3:61

³⁹ Ղուրան 3:62

Մակայն, եթե նրանք ժխտեն Ճշմարտությունը և գերադասեն կեղծիքը դրան, ապա նրանք տարօրինակ են։ Ալլահը գիտի տարօրինակին և կմատուցի նրան պատիժը, որին նա արժանի է։40

Ասա, «Օվ Քրիստոնյաներ և Հրեաներ։ եկեք հասնենք փոխադարձ համաձայնության մեր երկուսի միջև; որ մենք չենք երկրպագի ուրիշին, քան Ալլահն է, ոչ էլ կվերագրենք գործընկեր նրան, ոչ էլ մեզանից ոմանք կվերցնեն սրբություններ բացառությամբ Ալլահի և կհնազանդվենք նրանց Ալլահի փոխարեն։ Եթե նրանք մերժեն տվյալ համաձայնությունը, ապա ասեք նրանց, «Վկայեք, որ մենք Մահմեդականներ ենք»։⁴¹

Տվյալը հանդիսանում է ձեր անկեղծ ընկերոջ ուղերձը ձեզ. ով մտահոգված է ձեր բարօրության համար այս, ինչպես նաև հաջորդ աշխարհում։

Օրը, երբ ոչ ունեցվածքը, ոչ ժառանգները օգտակար չեն լինի մարդուն; փրկել նրան, ով վերադառնում է Ալլահին սրտի ձայնով։⁴²

Մրտի ձայնը հանդիսանում է մի սիրտ, որը պահպանում է Ալլահի Եզակիության հավատքը; այսինքն, գոյություն

⁴⁰ Ղուրան 3:63

⁴¹ Ղուրան 3:64

⁴² Ղուրան 26:88

չունի ոչ մի Ճշմարիտ Աստված, բացառությամբ Ալլահի և Մուհամմեդր Ալլահի Մարգարեն է։

Դուք կարող եք կապվել gdaim@yahoo.com

Շնորհակալություն

Հեղինակի հրապարակած գրքերը.

- 1. Իսլամի Փոքրիկ Գրադարան
- 2. Ալ-Աքիիդահ ալ-Ուասիթիայի մեկնաբանություն, ալ-Հարրաս, իբն Ութայմիին և ալ-Ֆոզան
- 3. Մարգարեի Կենսագրության համառոտ շարադրանք, Իբն Հիշամ
- 4. Մուհամմեդի Կյանքը և Հավատքը , հեղ. Աբդուլվահաբ
- 5. Հավատքի Հոդվածների Ցուցադրություն
- 6. Ռամադհան. Հարց և Պատասխան
- 7. Սուֆիզմի մյուս կողմը
- 8. Ճշմարտության փնտրտուքը
- 9. Մահմեդական կնոջ ուղեցույց
- 10. Աքիդայի և Ֆիկհի Իսլամական ժողովածու
- 11.Տաուհիդի Գիրք, հեղ. Դոկ.Ս.Ալ-Ֆոզան
- 12. Իսլամի ուղերձը
- 13. Ալլահի Վեհությունը
- 14. Այլ հրատարակություններ

ያԱՆԿ

1	Նախաբան	
2	Աստվածային նպատակը	
3	Ով է արժանի երկրպագության	
4	Մարիամի ծնունդը	
5	Հիսուսի Ծնունդը	
6	Նորածինը խոսում է	
7	Մարդկանց արձագանքը	
8	Հիսուսի արտոնությունները և հրաշքները	
9	Իսրայելի Զավակների արձագանքը	
10	Ո՞րն է ավելի դժվար և հրաշագործ, Ադամի արարումը, թե Հիսուսի ծնունդը	
11	Խաչաձև Հարցաքննություն	
12	Հիշելու Կարևոր կետեր	
13	Ստուգել և Համեմատել	
14	Վերջին Ընթրիքը	

